

JANUSZ PODZIELNY

Wydział Teologiczny Uniwersytetu Opolskiego

<https://orcid.org/0000-0001-5907-4256>

jpodzielny@uni.opole.pl

Sprawozdanie z działalności Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego w roku akademickim 2024/2025

1. Działalność dydaktyczna i kształcenie kadry

Rok akademicki 2024/2025 stanowił 31. cykl naukowo-dydaktyczny w historii Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego. Włączając w to funkcjonowanie Wyższego Seminarium Duchownego w Nysie i Opolu, był to 76. rok działalności. W minionym roku akademickim, rozpoczętym w październiku 2024 r. jubileuszową, wydziałowo-seminaryjną inauguracją, realizowane były na Wydziale Teologicznym zajęcia dydaktyczne na następujących kierunkach studiów: „Teologia” (stacjonarne i niestacjonarne studia jednolite magisterskie); „Teologia kanoniczna” (stacjonarne studia drugiego stopnia) oraz „Orientalistyka chrześcijańska” (stacjonarne studia pierwszego i drugiego stopnia). Ponadto kontynuowano kształcenie na podyplomowych studiach teologiczno-pastoralnych (tzw. kursie proboszczowskim dla księży diecezji opolskiej). Oprócz tego realizowane były studia doktoranckie z nauk teologicznych w ramach Szkoły Doktorskiej Uniwersytetu Opolskiego. Ogółem liczba studentów Wydziału Teologicznego wynosiła 148 osób (w tym na studiach stacjonarnych – 110 osób, na studiach niestacjonarnych – 17 osób, na studiach podyplomowych – 15 osób, zaś w szkole doktorskiej – 6 osób).

W roku akademickim 2024/2025 na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Opolskiego, będącym integralnie związanym z Instytutem Nauk Teologicznych, funkcjonowało pięć Katedr: (1) Katedra Teologii Biblijnej, Historii Kościoła i Patrologii; (2) Katedra Teologii Fundamentalnej, Dogmatycznej i Ekumenizmu;

(3) Katedra Teologii Moralnej, Bioetyki i Prawa Kanonicznego; (4) Katedra Teologii Liturgicznej, Homiletyki i Komunikacji; (5) Katedra Teologii Pastoralnej, Katechetyki, Pedagogiki i Psychologii. Zatrudnionych w nich było 24 pracowników naukowo-dydaktycznych, w tym 10 z tytułem naukowym profesora, 8 doktorów habilitowanych na stanowisku profesora uczelni oraz 6 doktorów na stanowisku adiunkta. Ponadto 20 wykładowców prowadziło zajęcia zlecone. Należy odnotować, iż wraz z końcem roku sprawozdawczego na emeryturę odszedł ks. prof. dr hab. Kazimierz Wolsza. Pracę naukowo-dydaktyczną na Wydziale Teologicznym UO zakończył ponadto ks. dr Mariusz Drygier.

Warto podkreślić, iż Wydział Teologiczny, współpracując w tym względzie z Radą Naukową Uniwersytetu Opolskiego, posiada uprawnienia do nadawania stopni naukowych doktora oraz doktora habilitowanego nauk teologicznych. W roku akademickim 2024/2025 tytuł naukowy profesora zdobył ks. prof. dr hab. Jerzy Kistorz – jeden z pracowników WT UO. Ponadto tytuł kanonicznego licencjata teologii (tzw. licencjat rzymski) otrzymało 6 osób, tytuł zawodowy magistra teologii uzyskało 7 osób, zaś tytuł zawodowy licencjata orientalistyki chrześcijańskiej zdobyły 3 osoby. Trzeba dodać, iż 15 księży ukończyło – zreformowane po kilku latach przerwy – podyplomowe studia teologicznopastoralne, uzyskując kwalifikacje do bycia proboszczami w diecezji opolskiej.

2. Działalność naukowa i wydawnicza

Ważnym obszarem aktywności Wydziału Teologicznego UO pozostaje wieloaspektowa działalność jego pracowników uwidaczniająca się nie tylko w prowadzonych zajęciach dydaktycznych ze studentami, lecz również w badaniach naukowych i recenzowanych publikacjach. W roku akademickim 2024/2025 pracownicy Wydziału aktywnie uczestniczyli zarówno w krajowych, jak i zagranicznych konferencjach naukowych. Należy wspomnieć o zrealizowanych mobilnościach nauczycieli akademickich i studentów w ramach programów Erasmus+ czy CEEPUS (m.in. w Niemczech, Rumunii, na Węgrzech, a także w Opolu, gdzie gośćmi byli naukowcy i studenci z Niemiec, Czech, Węgier, Chorwacji, Słowenii, Ukrainy, a nawet Kenii czy Indii). Warto zaznaczyć, że pracownicy naukowo-dydaktyczni Wydziału Teologicznego UO, należąc do krajowych i zagranicznych gremiów naukowych, podejmują w nich aktywną współpracę. Wyniki ich badań zostały opublikowane w formie monografii oraz prac zbiorowych, a także w postaci artykułów naukowych, zamieszczonych w krajowych i zagranicznych czasopismach. Łącznie w roku akademickim 2024/2025 było to 98 pozycji różnego typu, które zostały

zdeponowane w Bazie Wiedzy Uniwersytetu Opolskiego (<https://repo.uni.opole.pl/index.seam>).

Wymiernym efektem aktywności badawczej pracowników Wydziału i Instytutu Nauk Teologicznych UO pozostaje praca wydawnicza, którą realizuje Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego. W roku akademickim 2024/2025 oprócz pozycji zwartych (monografii jedno- i wieloautorskich) opublikowano kolejne numery czterech punktowanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego czasopism naukowych. Są to: „Family Forum” (100 pkt MNiSW), „Studia Oecumenica” (70 pkt MNiSW), „Liturgia Sacra” (40 pkt MNiSW) oraz „Studia Teologiczno-Historyczne Śląska Opolskiego” (40 pkt MNiSW). Część z tych periodyków uzyskało wsparcie finansowe w ramach programu ministerialnego „Rozwój czasopism naukowych”.

Podsumowując działalność naukową Wydziału Teologicznego UO, warto odnotować, iż 10 marca 2025 r., w dniu Święta UO, ks. abp prof. dr hab. Alfons Nossol został odznaczony tytułem Honorowego Senatora Uniwersytetu Opolskiego. Ponadto w roku sprawozdawczym 2024/2025 ks. prof. dr hab. Piotr Morciniec został uhonorowany przez Senat Biskupiego Kolegium Teologicznego w Peczu na Węgrzech medalem *Pro Doctrina* za zaangażowanie w edukację i upowszechnianie w społeczeństwie teologii i filozofii chrześcijańskiej. Ks. prof. dr hab. Zygfryd Glaeser został zaś laureatem nagrody Kongresu EKO Trendy EVB za działania w obszarze infrastruktury przyszłości w obiektach pałacowych w Kamieniu Śląskim. Ks. dr Piotr Herok otrzymał stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla wybitnych młodych naukowców. Natomiast ks. dra hab. Mateusza Potoczego, prof. UO, uhonorowano w Indiach za wieloletnią współpracę naukową, promocję studiów syrologicznych oraz organizację warsztatów i konferencji na rzecz *St. Ephrem Ecumenical Research Institute*, działający przy *Mahatma Gandhi University* w Kottayam. Wszystkie te nagrody stanowią wyraz uznania dla opolskiego środowiska teologicznego.

3. Konferencje naukowe i wykłady otwarte

Istotny dowód właściwego funkcjonowania jednostki naukowej stanowi także organizowanie konferencji naukowych oraz aktywny w nich udział pracowników i studentów. W roku akademickim 2024/2025 zrealizowano na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Opolskiego sporo takich wydarzeń, wśród których warto wymienić m.in. międzynarodową konferencję naukową „1700 lat Nicei”, zorganizowaną wraz z Wydziałem Teologii Katolickiej Uniwersytetu w Münster w Niemczech

czech, a także międzynarodową konferencję naukową „Drogi pojednania między ludźmi i narodami” zorganizowaną we współpracy z Wydziałem Teologii Katolickiej Uniwersytetu w Erfurcie oraz Wydziałem Teologii Katolickiej Uniwersytetu Karola w Pradze.

Oprócz wspomnianych wyżej konferencji odbyły się też w roku sprawozdawczym na Wydziale inne wydarzenia naukowe, jak np.: seminarium otwarte „Sakrament chrztu znakiem jedności – 25 lat od podpisania wspólnej deklaracji Kościołów w Polsce nt. chrztu”; ogólnopolska konferencja naukowa pt. „Chrystus Bóg i Król. Implikacje chrystologiczne w Kościele i społeczeństwie świeckim”; konferencja naukowa „Zawsze sięcie nadzieję. O roli mediów katolickich we współczesnym świecie”; seminarium otwarte „Kościół Syromalabarski i jego liturgia” czy zjazd Stowarzyszenia Teologów Fundamentalnych w Polsce pt. „Wokół zagadnienia wolności religijnej – perspektywa fundamentalnoteologiczna”. Ponadto na Wydziale Teologicznym UO odbyła się kolejna edycja międzynarodowej szkoły letniej CEEPUS *Summer School*, tym razem poświęcona problematyce bioetyki i sportu, która zgromadziła w Opolu profesorów i studentów z różnych krajów Europy Środkowej.

Trzeba podkreślić, iż Wydział Teologiczny Uniwersytetu Opolskiego od ponad trzydziestu lat współpracuje również z lokalnym środowiskiem miasta Opolu oraz innych miejscowości (zwłaszcza parafii) na terenie województwa opolskiego i śląskiego. Wydział stara się w ten sposób pielęgnować działalność naukową i duszpasterską w regionie. W ramach popularyzacji wiedzy naukowej oraz promocji wyników badań teologicznych pracownicy WT UO w roku akademickim 2024/2025 kontynuowali internetowy projekt medialny pt. „Opolskie Forum Teologii”. Zrealizowano tym razem edycję poświęconą Soborowi Nicejskiemu z racji jubileuszu jego 1700-lecia, co związane było również z tematyką tradycyjnych Wielkopolskich Wykładów Otwartych w Opolu w 2025 r. Ponadto odbyła się na Wydziale czwarta edycja Interdyscyplinarnego Areopagu w ramach Duszpasterstwa Pracowników Akademickich. W tym roku omawiano przesłanie ostatnich rozdziałów encykliki o braterstwie i przyjaźni społecznej *Fratelli tutti* zmarłego 21 kwietnia 2025 r. papieża Franciszka. Warto zaznaczyć, iż Duszpasterstwo Pracowników Akademickich świętowało w roku sprawozdawczym 25-lecie istnienia, co uświetniono poprzez jubileuszowe spotkanie w Kamieniu Śląskim oraz pamiątkową monografię pt. *W kręgu nauki i wiary*, zredagowaną przez ks. prof. dra hab. Marcina Worbsa, duszpasterza tego środowiska.

Przedstawiając działalność naukową i organizacyjną, należy też docenić zaangażowanie studentów Wydziału Teologicznego UO w promocję wiedzy i popularyzację wyników badań. Na Wydziale funkcjonują przedstawiciele Rady Studenc-

kiej, Samorządu Studenckiego oraz Koła Naukowego Młodych Teologów, którzy angażują się w prace organizacyjne, a także w promocję Wydziału przy różnych okazjach (np. w mediach). Dzięki aktywnej współpracy nauczycieli akademickich oraz studentów udało się w roku sprawozdawczym zorganizować nie tylko wspomniane wyżej konferencje, ale również takie wydarzenia, jak m.in.: spotkanie z ks. drem Grzegorzem Strzelczykiem – znanym teologiem i felietonistą, spotkanie opłatkowo-noworoczne, wymianę akademicką w Münster w Niemczech czy inne wyjazdy studyjne. Trzeba w tym kontekście wspomnieć przede wszystkim o niezapomnianej podróży do Indii, w jaką pod kierunkiem ks. dziekana Mateusza Potoczego w lutym 2025 r. wybrała się 18-osobowa grupa studentów orientalistyki chrześcijańskiej oraz wykładowców Wydziału Teologicznego UO.

*

Omówione powyżej, najważniejsze informacje związane z działalnością Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego w 31. roku jego istnienia wskazują jednoznacznie, że jednostka ta w roku sprawozdawczym prawidłowo i rzetelnie wywiązała się z ustalonych planów rozwoju. Dotyczy to tak działalności naukowej, jak i wydawniczej, dydaktycznej czy organizacyjnej.

